

Ziekte van Hashimoto

De ziekte van Hashimoto is een auto-immuunziekte die leidt tot schade aan de schildklier. Het kenmerkende verschijnsel is de te traag werkende schildklier. Dit heeft effect op vele (zo niet alle) systemen en organen van het lichaam, waardoor zich een groot aantal (mogelijke) uiteenlopende klachten voordoen.

Auto-immuunziekte

Normaalgesproken worden stoffen die het lichaam binnendringen door ons afweersysteem als lichaamsvreemd beschouwd, dat zijn de zogenaamde antigenen. Het afweersysteem van het lichaam reageert daarop door 'antistoffen' of 'antilichamen' aan te maken. Deze antistoffen bevinden zich in het bloed. Door de aanmaak van antistoffen komt er een proces op gang om deze door het lichaam als vreemd herkende cellen of cel bestanddelen (antigenen) op te ruimen. Dit is een immunologische ontstekingsreactie.

Bij een auto-immuunziekte produceert het lichaam echter antistoffen die lichaamseigen cellen of weefsels aantasten en zelfs afbreken. Zo bestaan er diverse antistoffen die tegen specifieke organen gericht kunnen zijn, zoals de schildklier. Deze specifieke antistoffen leiden tot schade aan de schildklier, waardoor deze minder goed gaat functioneren.

Verschijning

Meestal ziet men bij de ziekte van Hashimoto een te langzaam werkende schildklier met diverse 'vage' lichamelijke klachten. Deze klachten zijn 'vaag' omdat ze vele oorzaken kunnen hebben en de ziekte vaak langzaam ontstaat.

Van de patiënten met een te langzame werkende schildklier hebben velen met een primaire hypothyreoïdie, de ziekte van Hashimoto. De oorzaak van een te langzaam werkende schildklier of hypothyreoïdie kan ook iatrogeen of centraal zijn.

Schildklier Antistoffen

Patiënten met de ziekte van Hashimoto maken afweerstoffen

tegen hun eigen schildklier. Zowel de ziekte van Graves als Hashimoto (beide auto-immuunziekten) beschadigen het schildklierweefsel door de jarenlange ontstekingsreactie.

Patiënten met Hashimoto maken antistoffen tegen het schildkliereiwit Peroxidase in het Engels: 'Thyroid Peroxidase' afgekort tot TPO. Deze TPO-antistoffen hebben geen directe invloed op de functie van de schildklier, maar gaan gepaard met een auto-immuunontsteking van de schildklier en vernietiging van het schildklierweefsel. De TPO-antistoffen kunnen ook voorkomen bij volkomen gezonde personen (bij wel 30-50% van de gezonde vrouwen), en geven dan dus geen klachten.

Wel zijn deze antistoffen gerelateerd aan een verhoogd risico op problemen tijdens de zwangerschap.

Psychosociale aspecten van de schildklieraandoening

Het schildklierhormoon regelt de stofwisseling. Bij een tekort aan schildklierhormoon is de hele stofwisseling vertraagd, dit heeft onderactiviteit van lichaam en geest tot gevolg. Daar kunnen verschijnselen bij horen als: vermoeidheid, nervositeit, emotioneel labiel, agressie, overgevoeligheid, slechte concentratie, vergeetachtigheid. Deze klachten lijken op overwerkt zijn of een burn-out en kunnen door artsen dan ook als zodanig worden gediagnosticeerd. In zeer ernstige gevallen kunnen zich psychiatrische ziektebeelden voordoen. Deze klachten verbeteren / verdwijnen wanneer door behandeling het tekort aan schildklierhormoon weer wordt aangevuld.

Behandeling

De behandeling van de ziekte van Hashimoto verloopt in principe hetzelfde als die van elk ander type hypothyreoïdie. De behandeling bestaat uit het aanvullen van het tekort aan schildklierhormoon met de synthetische variant: Levothyroxine.

De oorzaak van de aandoening – de 'anti-stoffen' / auto-immuunreactie – worden niet rechtstreeks behandeld. Het is

niet bekend wat het effect van de auto-immuun reactie op het lichaam en het welbevinden is. Het behandelen, genezen of zelfs voorkomen van auto-immuunziekten is (nog) niet mogelijk. De auto-immuunreactie vernietigt het schildklierweefsel onherstelbaar.

Een auto-immuunaandoening verhoogt de kans op het ontwikkelen van meer auto-immuunaandoeningen.

(Bron: Schildklier Organisatie Nederland
(SON), www.schildklier.nl)